בס"ד "הדף לתולדותינו"

יום ה', ה' בטבת תשע"ו (17 בדצמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

היום, ב-ה' בטבת לפני 50 שנה, בשנת תשכ"ו, **נפטר אברהם שפירא**, **ראש השומרים** בישוב היהודי בארץ ישראל. מרבית חייו עשה בפתח תקווה. חבריו כינוהו בשם "**ג'דע**", והוא נודע בכינוי "**זקן השומרים**".

אברהם שפירא נולד באוקראינה למשפחת רבנים. עלה עם משפחתו לארץ בתחילת העשור השני לחייו (1880~), מנמל אודסה לנמל יפו. אביו היה ממקימי **יהודיה**, **יהוד**. משם עברה המשפחה לפתח תקווה, שם בילה שפירא את מרבית חייו.

שפירא היה פעיל בהגנת המושבה עוד משחר נעוריו. בצעירותו אף שימש כמלווה לברון רוטשילד. בשנות ה-90 של המאה ה-19 הקים ארגון שמירה אשר פעל בפתח תקווה וסביבתה, בהגנה על ביטחון המושבה, ובמניעת פשיעה חקלאית. בשנת 1890 , בגיל 20, מונה לראש השומרים. במהלך מלחמת העולם הראשונה, 25 שנה לאחר מכן, נבחר ל**יושב-ראש ועד המושבה**. פעילותו כיושב ראש הוועד נקטעה כאשר נעצר בחשד לחברות בארגון **ניל"י**. לאחר שהועמד לדין בדמשק וזוכה, שב לפתח תקווה ונבחר שוב להיות ראש "אגודת השומרים".

שפירא עמד בראש השמירה וההגנה באזור פתח תקווה במשך כ-30 שנה. בתקופה זו הגן על המושבה ושדותיה בפני עשרות התקפות וניסיונות גניבה. סביב שפירא ואנשיו התפתח מוניטין של ארגון תקיף וחזק, עובדה אשר הרתיעה את תושבי הסביבה מלתקוף את פתח תקווה מלכתחילה. למרות זאת הקפיד שפירא על שכנות טובה עם ערביי הסביבה. המוטו אותו טבע היה "**לא להרוג ולא ליהרג**". הוא קשר קשרי ידידות עם שכני המושבה הערבים, אשר גילו הערכה רבה לאומץ ליבו. בשל כך זכה שפירא לכבוד רב מצד שכנים אלו ואף התבקש לשאת ולתת בשמם עם חמולות אחרות, עם שלטונות המנדט הבריטי ועם ראשי היישוב היהודי, ולשמש כבורר בסכסוכים בין שבטים בדואים וחמולות ערביות בסביבת פתח תקווה. בתקופה זו הוצמד לשפירא הכינוי "**ג'דע**".

בשנת 1920 עם הקמת ארגון "ההגנה" פרק שפירא את ארגון השמירה שלו והטמיע אותו במנגנון "ההגנה" של פתח תקווה. שפירא עצמו פנה לעסוק בחקלאות, אולם המשיך לפעול כחבר "ההגנה".

ביתו של שפירא, אשר נתרם על ידי תשעת ילדיו לטובת הציבור, עומד עד היום ברחוב הרצל 20 בפתח תקוה. הבית עבר גלגולים רבים וכיום הוא משמש כספרייה ומרכז תרבות. פסלו של שפירא רכוב על סוס ניצב בחזית הבית.

[מקור]

ועוד על ה**אי**ש המיוחד הזה - כאן.

שבת שלום ומבורך,
ברכה ומרדכי

"לוּ עַמִּי שֹׁמֵעַ לִי יִשְׂרָאֵל בִּדְרָכַי יְהַלֵּכוּ. כִּמְעַט אוֹיְבֵיהֶם אַכְנִיעַ וְעַל צָרֵיהֶם אָשִׁיב יָדִי."
מתוך פרק התהלים [פ"א 14-15] שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **חמישי** בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 16^{18}	(י-ם): 16^{02}	(ת"א): 16^{16}	(חיפה): 16^{06}
צאת השבת	(ב"ש): 17^{16}	(י-ם): 17^{18}	(ת"א): 17^{20}	(חיפה): 17^{17}

פרשת השבוע: "**וַיִּגַּשׁ**" [בראשית מ"ד 18 – מ"ז 27]

יום נעים ושבת שלום ומבורך!

הדף מוקדש ל**פדיון נפשם** של נעדרי וכלואי ישראל, ורפואתם השלמה לכל חולי ישראל